

100 ára føðingardagur heima á Sandi

Orð: Eli Hentze
Myndir Oskar Oskarsson

Fríggjadagin 17. september vóru 100 ár liðin, síðani Jónhanna Michalina Poulsen, fødd Aaergaard, sá heimin á fyrsta sinni. Hesin sermerkti dagur varð hátíðarhildin heima á Sandi sjálvan føðingardagin.

Illfýsið veður

Fríggjadagurin læt eyguni upp og hoyrði friska vindin bera boð um gamla konu, ið býr á Aargardi heima á Sandi. Henda gamla kona

kennir so væl eyðkenda landsynningsljóðið. Nú hon er blivin mong ár, hugsar hon helst ikki stórvegis um veðrið. Sum dagurin leið, makiði hann vindin, og regndroparnir í stórum tali duttu beint niður av himli. Teir gjørdur ikki stórvegis hóvasták burtúr. Duttu bara beint niður, stillir og harmleysir eins og gamla Jónhanna í sínum djúpa mjúka stóli inni á Aargardi. Nakað ofta munnu regndroparnir, ið eru so lívgevandi, hava gleitt hennara sinn.

Bygðin flaggskrydd

Longu dagin fyrri kendist, at fríggjadagurin hesuferð ikki var ein heilt vanligur fríggjadagur. Bygdarinnar dyr vóru flaggskryddar, og fólk snakkaðu um stóra dagin í morgin. Inngongdin til Aargard varð skrydd við vörkum heidursport, ið fortaldi, at innanfyri dynnar búið sera gomul kona. Sjálvan føðingardagin gjørdi bygðarfólk vart við, at dagurin var serstakur. Merkið varð vundið í húnarhátt, kanska vakrari enn nakrantíð at heiðra føðingardagsbarnið. Fólk flest eru á einum máli um, at 100 ára føðingardagar eru nakað heilt serligt. Sandingar upplivdu annan 100 ára føðingardag í 1984, tá ið Rudolf Jensen trein inn í land teirra 100 ára gomlu. Men, tað heilt serstaka við hesum føðingardagsbarninum er tó, at livur hon til nýggjárs, so hevur hon uppliva tríggar öldir. Fåum menniskjum man unnast hetta. Ikki tí, Jónhanna man neyvan gera sær stórt far um hesi víðurskifti í lívi sínum.

Jónhanna var borin í heim 17. september 1899. Áttað úr Toppigarðinum á Sandi. Jónhanna var yngst av seks systur. Foreldur hennara vóru Hedavig Hentze og Rasmus Johansen. Jónhanna giftist Sigurði Poulsen, vanligu nevndur Sigurd á Túgv-

unum. Tey fingur trí børn. Rasmus, Hedvig og Hedvør.

Nógv fólk vitjaðu føðingardagsbarnið.

Millum klokkan tvey og fyra varð bjóðað í føðingardag á Aargardi, og sjálvdan munnu so nógv fólk hava verið í føðingardegi hjá Jónhonnuni áður. Høgni Hoydal, Helena Dam á Neystabø og umboð fyrri ríkisumboðið vóru komin suður á heilsa uppá. Familja, sandingar í útleid, bygðarfólk ið stórum tali og aðrir gestir upplivdu eina sera hugnaliga løtu saman við tí 100 ára gomlu. Ikki segði hon nóg! Sat so fríðalig í stólinum og sá so vís út, júst soleiðis sum prestur visti á í talu síni á samkomu í Virkinum seinni um kvöldið, har hann millum annað segði, at hóast Jónhanna ikki sigur so nóg, so hevur hon visdom fyrri tí góða. Tað er ikki gloymt, men bara goymt.

Tá ið klokkan nærkaðist fyra og gestirnir so smátt gjørdur seg til at enda fyrra part av føðingardegnum, sovnaði gamla Jónhanna í stólinum. Ein tiltongdur blundur enn einaferð.

Bygdarráðið bjóðaði degurða

Um kvöldið var degurði í Ungmannafelagshúsinum. Fullsett var, tá ið borið varð á borði. Bygdarráðið bjóð-

Nógv úr yngra ættarliðnum heiðraðu »føðingardagsbarninum«

aði bygðarfólkunum og gestum ein betri bita. Løtan hevði serligan hátíðardám. Nógvar talur hildnar og sangur við serligum tóna, tóktist mær. Innihaldsliga leitandi aftur í tíðina. Fyri eldra partin av fólkunum hjástødd; ein livgandi lóta at minnst aftur á góðar gamlar lótar og gøtur. Menninir við mína lið og beint aftanfyri meg mintust aftur á fyrsta dagin í skúlanum, lóturnar í ánni norðan fyri Toppigarðin o.s.fr. Jú, sanniliga var hetta ikki bara ein føðingardagur, men eisini lóta, ið gav fólk góðar umstøður at minnst og gleðast aftur á góðar grønar dagar. Børnini vóru eisini mong í tali, men tey hava nokk heldur notið góða og glaða stemningin heldur enn at hugsa um tíðarhugtakið. Teirra lív er meira beint nú, ikki so nógv aftureftir og fram eftir.

Tóru Jøhannesen bjóðaði vegna bygdarráðið vælkominn. Visti á nógvu og stóru broytingarnar, ið farnar eru fram ta tíðini Jónhanna hevur livað. Sjálvt veðurlagið er broytt, vildi Tóru vera við. Páll á Reynatúgvu tosaði eisini um broytingar. Ramsaði upp mongu tingini, ið als ikki vóru, dagin Jónhanna kagaði inn í henda heim. Tey bæði, Jónhanna og Páll, hittast mangan á Aargardi, tí lögtingsmaðurin hevur fysioterapi har. Fortaldi um lótar, har Jónhanna sat við hondum hansara í sínum og kindi og vermdi. Aðrar lótar höttanir um at skjóta hann. "Men vónandi verða höttanir fleiri í framtíðini, tí vit eru øll skotin í tær", segði Páll at enda. Sólvi Simonsen visti at siga frá Jónhannu, einaferð hon hevði verið til handilsniðri á Grøtteigum. Á vegnum heimaftur stökkur

hon inn á gólvið hjá Marini í Køk. Inni hjá Marini kærir hon sína neyð um Mariannu, handilskonuna á Grøtteigum. "O, verden O, verden. Nú hevur Marianna hongt vattpakkar for alle mands øjne". Sólvi legði skemtandi afturat, at hevði Jónhanna sæð hillarnar hjá Sólvi í dag so.

Sólvi fortaldi, at Jónhanna og systur hennara higartil eru blivnar 546 ár. Ein miðaldur upp á 91 ár. So ikki kann sigast annað enn, at har er væl í kjotið borið. Harafturat er so Jóan Petur Hentze, vanligu róptur Jóan Petur í Skorti, ið vaks upp í Toppigarðinum. Hann bleiv 87 ára gamal og plagdi at taka til heilt til sín doyggjandi dag: "Tað er deiligt at liva". Sólvi tosaði eisini um broytingarnar hendar eru í tí tíðarskeiði Jónhanna hevur livað. Ommusonurin Svenning helt tó ikki, at mongu umtalaðu broytingar her heima og úti í heimi, hava upptikið sinni á ommuni nakað soleiðis. Nei, heldur var tað nærumborðið, so sum nær hønurnar vörpu og annað tætt upp at livinum í túni. Sólvi Mortensen, keypmaður, tosaði um serstaka hugnaliga dæmin inni hjá Jónhannu og Sigurði mongu kvöldini við kambi sum instrumenti og syngjandi kærleikssangir, so at ein kundi ikki annað enn bliva forelskaður. Ein hugni, ein partur av okkara mentan, ið ikki er so eyðsýndur í dag orsaka av sjónvarpi, ein mentan, ið bæði styrkir sál og likam, segði Sólvi.

Gott veður

Borðhaldið var liðugt og uttanfyri var nærum at kalla stilli. Droparnir duttu framhaldandi av himli, ikki illsliga sum tíðliga um morgunin, men røliga nakað soleiðis sum lívið hjá gomlu konuni á Aargardi verður livað, nú hon reid inn í land teirra 100 ára gomlu. Hjartaliga tillukku Jónhanna Poulsen!

Helena Dam á Neystabø var ein teirra, ið var á Sandi og heilsaði upp á Jónhannu Michalinu Poulsen á 100 ára føðingardegnum

Jónhanna býr á Aargardi á Sandi

